



2. raziskovalke na Inštitutu Republike Slovenije za socialno varnost:

- mag. Barbara Kobal, univ. dipl. soc.,
- mag. Simona Smolej, dipl. soc. del.,
- Mateja Nagode, dipl. soc. del.

.....
Dr. Richard Sendi, univ. dipl. inž. arh., znanstveni svetnik

Urbanistični inštitut Republike Slovenije, Ljubljana, Slovenija

E-pošta: richard.sendi@uir.si

Dr. Boštjan Kerbler – Kefo, univ. dipl. geogr., asistent z doktoratom

Urbanistični inštitut Republike Slovenije, Ljubljana, Slovenija

E-pošta: bostjan.kerbler@uir.si

Luka MLADENVIČ
Aljaž PLEVNIK
Jani KOZINA

Delavnica Mobilnostni načrt za podjetja

Workshop Workplace travel plan

Metoda upravljanja prometnega povpraševanja je v Zahodni Evropi in ZDA sestavni del prometnega načrtovanja že več kot 30 let. V zadnjih letih zaradi celotnega spektra problemov, povezanih z avtomobilskim prometom, postaja najpomembnejši element prometnega in prostorskega načrtovanja. V Sloveniji ta metoda še ni pogosto uporabljena, zato smo na podlagi znanj, pridobljenih med izobraževanjem v Veliki Britaniji v okviru evropskega projekta ASTUTE, pripravili delavnico, z naslovom Mobilnostni načrt za podjetja. Delavnica je bila zasnovana kot simulacija priprave mobilnostnega načrta za Urbanistični inštitut RS. Potekala je v sredo, 21.

januarja 2009, v novih prostorih knjižnice. Dogodek je bil organiziran v okviru projekta CIVITAS ELAN, saj je eden od ukrepov projekta priprava mobilnostnega načrta za večja generatorja prometa ob koridorju Dunajska–Slovenska–Barjanska cesta.

ASTUTE je triletni projekt, ki ga med letoma 2006 in 2009 financira Izvajalska agencija za inteligentno energijo (IEEA) Evropske komisije. V projekt so vključeni partnerji iz šestih evropskih partnerskih mest, med njimi tudi bližnje mesto Gradec. Glavni cilj projekta je opredeliti, razumeti in preseči ovire, ki v Evropi vplivajo na povečanje

uporabe trajnostnih, okolju prijaznih in energetsko učinkovitih vrst prometa, kot sta hoja in kolesarjenje.

Partnerska mesta so v okviru projekta ovire premagala z uporabo spletnega orodja, ki je dostopno na spletni strani projekta (<http://www.astute-eu.org/>). Spletno orodje že danes vsebuje več kot 100 primerov dobrih praks iz vse Evrope, v okviru katerih je nazorno predstavljeno, kako so organizacije javnega in zasebnega sektorja učinkovito povečale privlačnost hoje in kolesarjenja. Primeri so razdeljeni v eno od desetih skupin ovir, za katere so izdelovalci ugotovili, da pomenijo najpomembnejša vprašanja. Tako lahko najdemo na primer ukrepe za izboljšanje varnosti udeležencev v prometu, izboljšanje kakovosti oblikovanja mestnega okolja, izboljšanje obveščanja o mogočih nadomestkih osebnega avtomobila itd.

Namen delavnice je bila simulacija priprave mobilnostnega načrta za podjetje, in sicer Urbanistični inštitut RS.

Mobilnostni načrt je sklop ukrepov, pripravljenih za lokacijo, podjetje ali institucijo za predstavitev trajnostne izbire prevoznih sredstev, predvsem pa zmanjševanje odvisnosti od osebnega avtomobila.

Kot izhodišče za delavnico je bila v začetku januarja izvedena anketa o potovalnih navadah zaposlenih na Inštitutu. Z njo se je ugotovilo, da se 45 % zaposlenih na delo vozi z avtomobilom, 7 % z javnim prometom, 38 % s kolesom in 10 % zaposlenih pa prihaja na delo peš. Delež tistih, ki se vsakodnevno na delo vozi z avtomobilom, je v primerjavi z ljubljanskim povprečjem sorazmerno majhen. Vendar bi ob upoštevanju dejstva, da kar 80 % zaposlenih živi manj kot 10 km proč od Inštituta, lahko bil še nižji. Med zaposlenimi je precej nizka stopnja uporabe sredstev javnega prometa. Visok pa je delež kolesarjev (v Ljubljani v povprečju okrog 11 %), kar kaže na to, da bi bilo kolesarjem treba posvečati več pozornosti.

V okviru dogodka je potekala razprava o glavnih ovirah za aktivnejšo uporabo

alternativnih oblik prihoda na delo. Glavne ugotovitve udeležencev so bile:

1. Finančno nadomestilo za potne stroške je sicer izračunano na podlagi cen javnega prometa, vendar ga delavci praviloma porabijo za druge oblike prevoza.

2. Za službene poti so zaposleni, ki jih opravljajo z osebnim avtomobilom, zavarovani ob izpolnitvi potnega naloga. Za službene poti s kolesom takšnega zavarovanja ni.

3. Kolesarjenje je sicer priljubljen način za krajše poti po mestu, vendar na najpomembnejših točkah manjkajo primerne parkirne površine (priročne, varne in pokrite).

4. Vodstvo ne vzpodbuja intenzivne uporabe novih medijev v delovnem procesu (telekonference, delo na domu).

5. Aktualne informacije o javnem prometu so sorazmerno težko dostopne, zato potencialni uporabniki niso dobro obveščeni o novostih.

Priprava mobilnostnih načrtov za podjetja pri nas še ni uveljavljena. Ker v nasprotju z nekaterimi zahodnoevropskimi državami priprava takih načrtov

še ni sistemsko urejena, se lahko naša podjetja za izdelavo teh odločijo le na podlagi svoje pobude. Mobilnostna načrta, pripravljena v okviru projekta CIVITAS ELAN, bosta tako prva taka primera v Sloveniji.



Slika 1: Utrinek z delavnice (foto: Aljaž Plevnik)

.....
Dr. Aljaž Plevnik, univ. dipl. geogr. in zgod.,
znanstveno sodelavec
Urbanistični inštitut Republike Slovenije,
Ljubljana, Slovenija
E-pošta: aljaz.plevnik@uir.si

Mag. Luka Mladenovič, univ. dipl. inž. arh.
Urbanistični inštitut Republike Slovenije,
Ljubljana, Slovenija
E-pošta: luka.mladenovic@uir.si

Jani Kozina, univ. dipl. geogr.
Urbanistični inštitut Republike Slovenije,
Ljubljana, Slovenija
E-pošta: jani.kozina@uir.si

.....

Boštjan KERBLER – KEFO

Življenjsko okolje in globalna družba

Living environment and global society

Naslov dela: Življenjsko okolje v globalni informacijski dobi. 1. knjiga. Prostorsko-časovna organizacija bivanja: raziskovanja na Koprskem in v svetu

Avtor: Zdravko Mlinar

Založba in leto izdaje: Fakulteta za družbene vede, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 2008

[ISBN 978-961-235-348-3]

Knjiga *Prostorsko-časovna organizacija bivanja: raziskovanja na Koprskem in v svetu* je prva knjiga v »zbirki«, z naslovom *Življenjsko okolje v globalni informacijski dobi*. Predstavlja sociološka spoznanja o dolgoročnih težnjah sprememb v vsakdanjem življenjskem okolju ter kritične ocene in usmeritve glede (ne)reševanja aktualnih proble-

